

16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNOG NASILJA

25. novembar – 10. decembar, 2010.g.

Bibliografija & Resursna lista

Definisanje međusobne povezanosti militarizma i nasilja nad ženama

U prilogu se nalazi lista resursa koja uključuje knjige, članke, izvještaje, informativne materijale, web stranice i filmove o ženskim ljudskim pravima. Možete koristiti ovu bibliografiju kako biste podigli svijest o postojećim istraživanjima i akcijama javnog zalaganja i pomogli organizacijama da razvoju sopstveno znanje i aktivnosti za Kampanju 16 Dana aktivizma u 2010. godini. Napominjemo da ovo nije konačna lista svih dostupnih materijala i svaka sugestija koju možete ponuditi u smislu dodatnih resursa je dobro došla.

U ovom dokumentu ćete pronaći resurse o nasilju nad ženama, kao i resurse koji su specifični za ovogodišnju temu, uključujući i materijale o feminističkim perspektivama o militarizmu, posljedicama militarizacije, i naporima žena usmjerenim ka borbi protiv militarizma i inspirisanju stvarne sigurnosti. Ukoliko imate bilo kakvih pitanja ili vam je potrebna pomoć u pronalasku dodatnih resursa, molimo vas da kontaktirate Centar za globalno liderstvo žena na 16days@cwgl.rutgers.edu

Resursne informacije vezane za specifičnu temu

1. Rodna analiza militarizma	2
2. Militarizirano seksualno i domaće nasilje	2
3. Dodatni oblici nasilja prije, tokom i poslije sukoba	4
4. Nametanje ekonomskih i političkih interesa kroz militarizaciju	5
5. Militarizirane države i institucije	5
6. Uloga žena u rasčlanjivanju militarizma	6
7. Stvarna sigurnost i rodna pravda	8
8. Relevantne web stranice	9

Važne međunarodne deklaracije i konvencije

Hronološka lista resursa	10
Druge tekuće UN inicijative ili izvještaji o nasilju nad ženama	12

Razumjevanje nasilja nad ženama kao kršenja ljudskih prava

Članci, izvještaji, resursni paketi i knjige	13
Međunarodne organizacije i resursne web stranice	16

Specifični resursi vezani za temu ovogodišnje kampanje

I. Rodna analiza militarizma

Militarizam je osoben način gledanja na svijet; on ima utjecaja na način na koji ćemo vidjeti naše susjede, porodice, javni život i druge ljude na svijetu. U ovom djelu ćete pronaći resurse koji diskutuju zašto je važno analizirati ideologiju militarizma iz feminističke perspektive. Ovi resursi takođe naglašavaju važnost samo-refleksije, kako bismo sagledali kako su naši vlastiti životi izloženi otvorenom ili suptilnom uticaju militarizma.

- Afshar, Haleh i Deborah Eade. (2003) *Razvoj, žene i rat: Feministička perspektiva*. Oxfam International. Dostupno na Internetu u PDF poglavljima od iKNOW Politics: <http://www.iknowpolitics.org/node/4721>
- Barker, Gary. (juni 2006) "Muškarci sa pištoljima: Maskulinitet, oružje, konflikt i postkonflikt" u *P@x Online Bulletin Peace Studies Group*. No 6. Dostupno na Internetu: <http://www.iansa.org/women/documents/Pax6ingles2.pdf>
- Burke, Colleen. (1994) "Žene i militarizam." Dostupno na Internetu od WILPF: <http://www.wilpfinternational.org/publications/womenmilitarism.htm>
- Cohn, Carol sa Felicity Hill i Sara Ruddick. *Relevantnost feminizma za eliminisanje oružja masovnog uništenja*. Dostupno na Internetu od Komisije za oružje masovnog uništenja: <http://www.wmdcommission.org/files/No38.pdf>
- Cohn, Carol i Sara Ruddick. (2004) "Feministička etička perspektiva o oružju masovnog uništenja," *Etika i oružje masovnog uništenja*, ured. Steven Lee i Soheil Hashmi, Cambridge University Press, 2004. Dostupno na Internetu: <http://www.genderandsecurity.umb.edu/cohnruddick.pdf>
- Cockburn, Cynthia. (2010) "Rodni odnosi kao slučajnost u militarizaciji i ratu," u *Međunarodnom feminističkom žurnalu za politiku*. Vol 12: 2. p139-157. Dostupno na Internetu: <http://www.informaworld.com/smpp/content~db=all?content=10.1080/14616741003665169>
- Enloe, Cynthia. (1989) *Banane, plaže i basovi: Kreiranje feminističkog smisla u okviru međunarodne politike*. University of California Press. Isječci dostupni na Internetu na [Google Books](#)
- ----- (2000) "Kako militarizuju konzervu supe?" u *Manevrima: Međunarodna olitika militarizovanja života žena*. Isječci dostupni na Internetu na [Google Books](#)
- ----- (2007) *Globalizacija i militarizam: feministkinje kreiraju vezu*. Rowman & Littlefield Publishers, Inc. Isječci dostupni na Internetu [Google Books](#)
- Studijska grupa za feminizam i nenasilje (1983), *Sastavljanje: Feminizam i nenasilje*. Objavljeno od Studijske grupe za feminizam i nenasilje u saradnji sa War Resisters' International: http://wri-irg.org/pubs/Feminism_and_Nonviolence
- Mama, Amina (Ur). (avgust 2008) *Feminist Afrika 10: Militarizam, sukob i ženski aktivizam*. Afrički ženski institut. Dostupno na Internetu: <http://www.feministafrica.org/uploads/File/Issue%2010/Feminist%20Africa%2010.pdf>
- Moser, Caroline O. N. i Fiona C. Clark. (2001) *Žrtve, zločinci ili akteri? Rod, oružani sukob i političko nasilje, Nju Delhi*, Dostupno na [Google Books](#).

2. Militarizirano seksualno nasilje & nasilje u porodici

Jedna od posljedica militarizma je korištenje seksualnog nasilja u cilju demonstracije moći nad drugima. Militarizam teži da privileguje specifičnu formu agresivnog maskuliniteta, i zbog toga, silovanje se često koristi kao taktika ratovanja kako bi se proizveo strah i ponizile žene i njihove zajednice. Seksualno nasilje u situacijama sukoba i nakon sukoba se koristi kako bi se učvrstile rodno strukturirane i političke hijerarhije. Na drugom nivou, nasilje od strane intimnih partnera predstavlja drugi oblik ispoljavanja i nametanja kontrole – naročito kada zlostavljači imaju iskustvo umanjavanja moći u drugim aspektima njihovih života. Pristup malom oružju, vojnoj obuci, ili izloženost intenzivnom nasilju i traumama u situacijama sukoba mogu dovesti do intenziviranja nasilja od strane partnera u intimnim vezama. Ovaj dio bibliografije se fokusira na različite resurse koji adresiraju seksualno nasilje i seksualno ropstvo u situacijama sukoba, ulogu malog oružja u nasilju u porodici, nasilje u porodici počinjeno od strane pripadnika vojske, seksualno nasilje unutar vojske, ual violence within the military, nekažnjavanje vojnog osoblja u slučajevima nasilja nad ženama, nasilje počinjeno od strane pripadnika snaga održavanja mira, i nasilje i zlostavljanje nad ženama koje žive oko vojnih baza.

- Adelman, Madelaine. (2003) "Vojska, militarizam i militarizacija nasilja u porodici." u *Nasilje nad ženama*, Vol. 9. Br. 1118. Dostupno na Internetu: <http://vaw.sagepub.com/content/9/9/1118>
- Amnesty International, IANSA, i Oxfam. (2005) *Uticaj oružja na živote žena*. Dostupno od IANSA: <http://www.iansa.org/women/vaw/guns-women-en.pdf>
- ----- (2006) *Oružje bez granica. Zašto globalizana trgovina zahtjeva globalne kontrole*. Kampanja za kontrolu oružja, oktobar 2006. Dostupno na Internetu na engleskom i španskom jeziku: <http://www.amnesty.org/en/library/info/POL34/006/2006>
- Savjetodavna grupa civilnog društva o ženama, miru i sigurnosti (CSAG). (2010) *Radni list o prevenciji i odgovorima na seksualno nasilje nad ženama izbjeglicama u situacijama konflikta*. Međunarodna krizna grupa. Dostupno na Internetu: <http://www.crisisgroup.org/en/publication-type/commentary/working-paper-on-preventing-and-responding-to-sexual-violence-against-women-displaced-by-conflict.aspx>
- Eriksson Baaz, Maria i Maria Stern. (May 2010) *Kompleksnost nasilja: kritička analiza seksualnog nasilja u Demokratskoj Republici Kongo (DRC)*. Sida Radni list o rodno zasnovanom nasilju. Dostupno na Internetu: http://www.peacewomen.org/assets/file/Resources/NGO/vaw_thecomplexityofviolence_nordicafrica-sida_2010.pdf
- Farr, Vanessa, Henri Myrntinen i Albrecht Schnabel. (2010) "Seksualizovani pištolji: Orodni utjecaji profilisanog malog oružja." Sažetak javne politike Br. 1. Dostupno na Internetu: http://www.unu.edu/publications/briefs/policy-briefs/2010/UNU_PolicyBrief_10-01.pdf ili knjiga: <http://www.unu.edu/unupress/2009/sexedpistols.html>
- Gibbs, Nancy. (8. mart 2010) "Seksualni napadi protiv vojnkinja: Ne pitaj, ne govori." *Time Magazin*. Dostupno na Internetu: <http://www.time.com/time/magazine/article/0,9171,1968110,00.html?xid=rss-topstories>
- Haas, Jorg Werner (januar 2009) *Maskulinitet i građanski ratovi u Africi – novi pristupi prevazilaženju seksualnog nasilja u ratu*. Dostupno na Internetu: <http://www.gtz.de/de/dokumente/en-masculinity-and-civil-wars-2009.pdf>
- Hansen, Christine. (april/maj 2001) "Promišljena usluga: Uvod za javno zalaganje u oblasti nasilja u porodici u vojsci." u *Izveštaju o nasilju u porodici*. Vol. 6, Br. 4. Dostupno na Internetu: http://new.vawnet.org/category/Documents.php?docid=796&category_id=655
- Hughes, Donna M., Katherine Y. Chon, i Derek P. Ellerman. (1. septembar 2007) "Moderna utjeha ženama: SAD vojska, transnacionalni kriminal i trgovina ženama." *Nasilje nad ženama* 13, br. 9: 901-922. Dostupno na Internetu: <http://vaw.sagepub.com/content/13/9/901.short>
- IANSA. (2006). *Informacijski paket o ženama i oružanom nasilju*. Dostupno na Internetu na engleskom, francuskom i španskom jeziku od IANSA: <http://www.iansa-women.org/node/53>
- Jiménez, Patricia y Katherine Ronderos. (maj 2010) *Feminicidio: Un Fenómeno Global. De Lima a Madrid*. Dostupno na Internetu od CAWN: http://www.cawn.org/assets/Feminicidio_de_Lima_a_Madrid.pdf
- Klapper, Bradley S. (5. novembar 2009) "Pedeset pripadnika UN mirovnih snaga kažnjeno za seksualno zlostavljanje." *Associated Press*. Dostupno na Internetu: <http://www.independent.co.uk/news/world/politics/fifty-un-peacekeepers-punished-for-sex-abuses-1815403.html>
- Moon, Katharine H.S. (1997) *Seks među saveznicima: Prostitucija u vojsci u SAD – Odnosi sa Korejom*. Isječci dostupni na Internetu od Google Books: http://books.google.com/books?id=trvxvL3_yyWC
- Nikolić-Ristanović, Vesna. *Nasilje nad ženama u uslovima rata i ekonomske krize*. Dostupno na Internetu: <http://www.aic.gov.au/en/publications/previous%20series/proceedings/1-27/~media/publications/proceedings/27/nikolic.ashx>
- Otto, Diane i Helena Gronberg. (2009) "Suočavanje sa seksualnim nasiljem u situacijama konflikta." Od *Žene zahtjevaju pravdu: Korištenje međunarodnog prava u konfliktnim i post-konfliktnim situacijama*. Dostupno na Internetu: http://www.iwtc.org/Legal_Handbook/Handbook.pdf
- Petchesky, Rosalind P. (1. juni 2005) "Prava tijela i perverzije rata: seksualna prava i greške deset godina nakon Pekinga." *Međunarodni žurnal za društvene nauke*. Vol. 57, br. 2: 301-318. Dostupno na Internetu: <http://www.sxpolitics.org/wp-content/uploads/2009/03/petcheskyissfinal.pdf>
- Sajor, Indai. (novembar 2004) "Stavi pogrešku na giljotinu i istinu na tron: Međunarodni ženski tribunal za ratne zločine." Osmo godišnje predavanje Dame Nita Barrow, Centar za međunarodna razvojna istraživanja. Dostupno na Internetu: <http://idl-bnc.idrc.ca/dspace/bitstream/10625/28896/1/120941.pdf>
- *Istraživanje o lakom naoružanju* je osnovni izvor javnih informacija o svim aspektima malog oružja. Služi za monitoring nacionalnih i međunarodnih (vladinih i nevladinih) inicijativa, i djeluje kao centar za širenje informacija o najboljim praksama na terenu: <http://www.smallarmssurvey.org/>
- *Stop Rape Now.org*. Razni Internet resursi dostupni u vezi sa seksualnim nasilje u situacijama konflikta. <http://stoprapenow.org/advocacyResources.html>
- UNIFEM, Odjel UN-a za mirovne operacije, i UN Akcija protiv seksualnog nasilja u situacijama konflikta. (2010) *Adresiranje seksualnog nasilja vezanog za konflikt — Analitički pregled praksi održavanja mira*. Dostupno na Internetu od UNIFEM: http://www.unifem.org/attachments/products/Analytical_Inventory_of_Peacekeeping_Practice_online.pdf

3. Dodatni oblici nasilja prije, tokom i nakon sukoba

Osim seksualnog nasilja i nasilja u porodici, žene takođe pate od drugih oblika rodno specifičnog nasilja prije, tokom i nakon konflikta. Na primjer, može se desiti da žene nemaju pristup adekvatnim servisima zaštite reproduktivnog zdravlja u situacijama krize, i žene i LGBT zajednice mogu iskusiti uskraćivanje njihovih seksualnih prava. Žene i djevojčice se suočavaju sa specifičnim izazovima kao borkinje, bivše borkinje, izbjeglice i interno raseljena lica. U periodima nakon konflikta ili vojnih operacija, onečišćenja okoline ili zagađenja mogu imati posljedice za žensko reproduktivno zdravlje ili ograničiti pristup žena osnovnim servisima, zemlji i prirodnim resursima.

- Amnesty International. (2004) *Razneseni životi: Zločini protiv žena u vremenima konflikta*. AI Index: ACT 77/075/2004. Dostupno na Internetu: <http://www.amnesty.org/en/library/info/ACT77/075/2004>
- Anderson, Shelley. (Sept/Dec 2004) "Nevidljive i ignorisane: Žene i djevojčice kao borkinje." u *Cross the Lines* Br. 23. Dostupno od IFOR Program za žene mirotvorke. Molimo vas kontaktirajte j.devries@ifor.org kako biste zatražile kopiju ili posjetite http://www.ifor.org/WPP/wppmaterials_newsletters_archive.html kako biste pristupile dodatnim izdanjima biltena vijesti.
- Cullberg Weston, Marta. (2002) *Rat nije gotov sa posljednjim metkom: Prevazilaženje prepreka u liječenju procesa za žene u Bosni i Hercegovini*. Dostupno na Internetu od Kvinna till Kvinna: <http://www.kvinnatillkvinna.se/en/publications/reports>
- Sekretarijat Ženevske deklaracije. (2008) *globalni teret oružanog nasilja*. Sekretarijat Ženevske deklaracije, Ženeva 2008. Dostupno na Internetu: <http://www.genevadeclaration.org/fileadmin/docs/Global-Burden-of-Armed-Violence-full-report.pdf>
- Giles, Wenona i Jennifer Hyndman. *Lokacije nasilja: Rod i konfliktne zone*. Berkeley, CA: University of California Press. 2004. Isječci teksta dostupni na Internetu na [Google Books](http://books.google.com/books): <http://books.google.com/books>
- Gómez, Olga Amparo Sánchez. (Junio de 2008) *Las violencias contra las mujeres en una sociedad en Guerra*. Dostupno na Internetu Ruta Pacífica de las Mujeres Colombianas: http://www.rutapacifica.org.co/las_violencias.pdf
- GPWG CPCC. (2005) "Lista činjenica – adolescentkinje pogođene nasilnim sukobom: zašto bi nas trebalo biti briga?" Dostupno na Internetu od Radne grupe za rod i izgradnju mira Kanadskog komiteta za koordinaciju izgradnje mira: http://www.peacebuild.ca/documents/AdolescentGirls_eng.pdf
- IASC. (2007) *IASC Smjernice o mentalnom zdravlju i psihološkoj podršci u hitnim situacijama*. Ženeva: IASC. Dostupno na Internetu: <http://www.rhrc.org/resources/Guidelines%20IASC%20Mental%20Health%20Psychosocial.pdf>
- IASC Tematska grupa o genderu u humanitarnoj pomoći. (2005) *IASC smjernice za GBV intervencije u situacijama humanitarnih katastrofa*. Dostupno na Internetu: http://www.humanitarianinfo.org/iasc/pageloader.aspx?page=content-subsidi-f_gender-gbv
- Interagencijska radna grupa o reproduktivnom zdravlju u kriznim situacijama. (2010 revizija) *Reproduktivno zdravlje u kriznim situacijama: Interagencijski priručnik za rad na terenu*. Dostupno na Internetu http://www.iawg.net/resources/field_manual.html
- Kirk, Gwyn. (2008) "Ekološki efekti „sigurnosti“ vojske SAD-a": Orodjena iskustva iz Filipina, Južne Koreje i Japana." u *Rod i globalizacija u Aziji i Pacifiku: Metodi, praksa, teorija*. Urednice Kathy E. Ferguson i Monique Mironesco. University of Hawaii Press. Pregled dostupan na Internetu: <http://www.bridgew.edu/SoAS/jiws/May09/Dewey.pdf>
- Kvinna till Kvinna. (2007) *Pomjeranje granica: Glasovi mladih žena o ratu, miru i moći*. Dostupno na Internetu od Kvinna till Kvinna: <http://www.kvinnatillkvinna.se/en/publications/reports>
- Muddell, Kelli. (2006) "Studija o seksualnim manjinama: LGBT pitanja i tranzicijska pravda." Tekuća studija pripremljena od strane Međunarodnog centra za tranzicijsku pravdu. Dostupno na Internetu: <http://www.ictj.org/static/Gender/0602.SexualMinorities.eng.pdf>
- Nobel ženska inicijativa. (2. mart 2010). *Izveštaj sa Međunarodnog tribunala o zločinima protiv žena u Burmi*. Dostupno na Internetu: <http://www.nobelwomensinitiative.org/images/stories/burma.pdf>
- Rehn, Elisabeth i Ellen Johnson Sirleaf. (2002) *Žene, rat i mir: Nezavisna ekspertska procjena uticaja oružanog sukoba na žene i ulogu žena u izgradnji mira*. Izveštaj o svjetskom napretku žena. Vol. I. Dostupno na Internetu od UNFEM: http://www.unfem.org/materials/item_detail.php?ProductID=17
- Sherk, Kirsten. (2006) "Žene u bjekstvu: kako krizne situacije utiču na žensko reproduktivno zdravlje." *A - the abortion magazin*. Ljetno izdanje. Dostupno na Internetu od IPAS na: http://www.ipas.org/Publications/asset_upload_file202_2893.pdf
- UNFPA. *Žene rat zdravlje*. Video: <http://www.unfpa.org/emergencies/psa/index.html>
- UN Agencija za izbjeglice obezbjeđuje informacije, trendove, platformu interaktivne vizualizacije podataka i statističke izvještaje o osobama koje su u fokusu rada UNHCR-a: izbjeglice, tražitelji azila, izbjeglice povratnici, interno raseljene osobe, i lica bez državljanstva širom svijeta: <http://www.unhcr.org/pages/49c3646c4d6.html>
- Ženska međunarodna liga za mir i slobodu. (7-8 mart 2001) *Na liniji vatre: Rodna perspektiva profilisanog lakog oružja, izgradnje mira i rješavanja konflikta*. Dostupno na Internetu: <http://www.reachingcriticalwill.org/social/genderdisarm/SMALLARMS.pdf>

4. Nametanje ekonomskih i političkih interesa kroz militarizaciju

Takođe je važno da se prepozna da teritorije koje nemaju direktna iskustva sa konfliktom nisu izuzeta od militarizma; oni šalju trupe, proizvode i prodaju oružje i investiraju u vojske stranih zemalja radije nego da pomažu razvojne programe. Ove vlade su izabrale da potroše ogromne procenete njihovih budžeta na vojsku i oružje radije nego na socijalne servise, zdravstvenu zaštitu, sigurnost zapošljavanja i razvoj koji će doprinosti sigurnosti za žene. Militarizam i nasilje se takođe koriste da nametnu političke i ekonomske interese i da kontrolišu protok resursa i ljudi širom svijeta.

- Adley, Jessica i Andrea Grant. (2003) "Ekološke posljedice rata." Dostupno na Internetu od Sierra Club Kanade: <http://www.sierraclub.ca/national/postings/war-and-environment.html>
- Americas Program, Centar za međunarodnu politiku (CIP). (mart 2010) *Zemljotres i cunami u Čileu: Militarizacija prirodnih katastrofa/Terremoto y Tsunami en Chile: La militarización de las catástrofes naturales*. Dostupno na Internetu: <http://www.cipamericas.org/archives/2037> (ENG), <http://www.cipamericas.org/es/archives/2216> (ESP)
- Bacon, David. (18 juli 2007) "Krv na palmama: Afro-Kolumbijska borba novih plantaža." Dostupno na Internetu: <http://upsidedownworld.org/main/colombia-archives-61816-blood-on-the-palms-afro-colombians-fight-new-plantations>
- Brown, Oli i svi (2007) *Trgovina, pomoć i sigurnost: Agenda za mir i razvoj*. Dostupno na Internetu: <http://www.iisd.org/publications/pub.aspx?id=831>
- Gerson, Joseph, Bruce Birchard, i Joe Volk. (1999) *Sunce nikad ne dolazi ....Konfrontiranje mreža strane SAD vojske..* Isječci dostupni na Internetu na [Google Books](#).
- Indonezijski forum za zaštitu okoline (WALHI), i svi. (2001) "Ekstraktivne industrije ne predstavljaju odgovor za prikladan i održiv život: Izjava za pregled ekstraktivnih industrija od strane Svjetske banke (EIR)." Dostupno na Internetu: <http://www.minesandcommunities.org/article.php?a=976>
- Međunarodni narodni tribunal o ljudskim pravima i pravdi u Kašmiru. (19. juli 2009) *Militarizacija sa nemogućnošću kažnjavanja: Rezime o silovanju i ubistvima u Shopianu, Kašmir*. Dostupno na Internetu: <http://kashmirprocess.org/reports/shopian/>
- Kirk, Gwyn. (14 mart 2008) "Rod i SAD baze u Aziji i na Pacifiku" u *Spoljna politika u fokusu*. Dostupno na Internetu: http://www.fpif.org/articles/gender_and_us_bases_in_asia-pacific
- Lobe, Jim. (3. februar 2004) "Budžet za inostranu pomoć računa na domet hladnog rata." Inter Press služba. Dostupno na Internetu: <http://www.ipsnews.net/interna.asp?idnews=22232>
- NACLA i Dollars & Sense (ured.). (2008) "Poglavlje 2: Oružane snage, nasilje i ljudska prava." u *Stvarni svijet Latinske Amerike: Čitanka iz savremene ekonomije i socijalne politike*. <https://nacla.org/rwla>
- Natividad, LisaLinda (host). "Od jednog potencijalno koloniziranog naroda do drugog: solidarnost Guahana i Havaja." *Ispod ograde*. Epizoda 18. Radijski program. (20. maj 2010) Emisija dostupna na Internetu na: <http://kprg.podbean.com/2010/05/20/beyond-the-fence-episode-18-from-one-politically-colonized-people-to-another/>
- Racheson, Ray. (2007) *Prjava desetina:Korporativni partneri u masovnom uništenju*. Postizanje kritičke volje (RCW), projekat Međunarodne ženske lige za mir i slobode (WILPF). Dostupno na Internetu: <http://www.reachingcriticalwill.org/corporate/corporateindex.html>
- Postizanje kritičke volje (RCW). (2007) *Resursni paket u veti sa vojnom potrošnjom*. Postizanje kritičke volje (RCW), projekat Međunarodne ženske lige za mir i slobodu (WILPF). Dostupno na Internetu: <http://www.reachingcriticalwill.org/political/milex/MilSpendKit.pdf>
- Shah, Anup. "Svjetska vojna potrošnja." *Globalna pitanja*, Ažurirano: 7 jula 2010. Dostupno na Internetu: <http://www.globalissues.org/article/75/world-military-spending>
- Vašingtonska kancelarija za Latinsku Ameriku (WOLA). (27. januar 2010) "Memo Kongresu SAD-a: Žene u riziku u Chihuahua, Meksiko: između vojne i policijske okupacije, nasilje i trgovina drogom." Dostupno na Internetu: http://www.wola.org/media/Mexico/2010/Operation_Chihuahuas_impact_on_women.pdf
- WILPF. (2009) *Dobijate ono što platite*. Dostupno na Internetu od Međunarodne ženske lige za mir i slobodu: <http://www.wilpfinternational.org/PDF/EconomicJustice/YGWYPF.pdf>

5. Militarizovane države i institucije

Militarizovane vlade mogu takođe koristiti silu protiv svojih vlastitih civila, suspendovati vladavinu prava u periodu „vanrednih“ stanja, ili koristiti 'anti-terorističke' zakone kako bi suzbile pro-demokratske pokrete ili da ušutkaju braniteljice/branitelje ljudskih prava. Institucije, kao što su policijske snage, organizacije za pomoć, religijske ustanove,

mediji, škole i sudstvo takođe mogu biti militarizovani, tako da su veze između vojske i civilnog života zamagljene. Ova sekcija pruža resurse koji adresiraju dodatne pojavne oblike militarizacije koji se često usvajaju kao mjere „sigurnosti.“

- Amnesty International. (2008) *Prikupljanje djelića: Iskustva žena u vezi sa urbanim nasiljem u Brazilu*. AMR19/001/2008. Dostupno na Internetu: <http://www.amnesty.org/en/library/info/AMR19/001/2008/en>
- AWID. (30. septembar 2009) *Novi pogledi na religiozne fundametalizme: ključni djelovi istraživanja*. Dostupno na Internetu: <http://www.awid.org/eng/About-AWID/AWID-Initiatives/Resisting-and-Challenging-Religious-Fundamentalisms/What-s-new-from-this-initiative/New-Insights-on-Religious-Fundamentalisms-Research-Highlights>
- Butalia, Urjasi. (2001) “Žene i konflikt u zajednici u Indiji” U Moser, C. O. N. I Clark, F. C., ured, *Žrtve, zločinci ili akteri? Rod, oružani konflikt, i političko nasilje*. Dostupno na [Google Books](#)
- Chenoy, Anuradha M. (2004) “Mediji i ICT sistemi, globalizacija, militarizam i fundamentalizmi.” Isis International-Manila. Dostupno na Internetu: http://www.isiswomen.org/index.php?option=com_content&view=article&id=525:media-and-ict-systems-globalisation-militarism-and-fundamentalisms&catid=117:corporatised-media-and-ict-systems-and-structures
- Cockburn, Cynthia, Sian Jones, Nira Yuval-Davis, Nadje Al-Ali, i Liz Davies. (2003). *Žene podučavaju: Anti-militarizam, fundamentalizmi/sekularizam i građanske slobode & Anti-terorističko zakonodavstvo nakon 11. septembra 2001*. WLUML Povremeni izvještaj Br. 14, Dossier članci. <http://www.wluml.org/sites/wluml.org/files/import/english/pubs/pdf/occpaper/OCP-14.pdf>
- Derichs, Claudia i Andrea Fleschenberg, Ured. (2010) *Religiozni fundamentalizmi i njihovi orodnjeni uticaji u Aziji*. Dostupno na Internetu: <http://www.awid.org/eng/Women-in-Action/New-Resources/New-Resource-Religious-Fundamentalisms-and-Their-Gendered-Impacts-in-Asia>
- Komisija za ljudska prava u Gvatemali/SAD. (decembar 2008) *Ko će braniti branitelje? Kriminalizacijabranitelja/braniteljica ljudskih prava i hronični imunitet od nekažnjavanja u Gvatemali*. Dostupno na Internetu: <http://www.ghrc-usa.org/Programs/HumanRightsDefenders/WhoWillDefendtheDefenders.pdf>
- Human Rights Watch. (2008) *Izvlačenje od optužbe za ubistvo: 50 godina Akta o specijalnim moćima oružanih snaga*. Dostupno na Internetu od HRW: <http://www.hrw.org/legacy/backgrounder/2008/india0808/>
- ----- (2010) *Oštri rat, oštri mir: Zloupotrebe od al-Shabaab, prelazne federalne vlade, i AMISOM u Somaliji*. Dostupno na Internetu od HRW: <http://www.hrw.org/en/reports/2010/04/19/harsh-war-harsh-peace>
- Radna grupa Latinske Amerike (LAWC). (2010) *Čekanje na promjenu/ Esperando el Cambio*. Dostupno na Internetu: http://www.lawg.org/storage/lawg/documents/lawg_waitingforchange_engl.pdf (ENG)
http://www.lawg.org/storage/lawg/documents/lawg_waitingforchange_sp_fnl_rev.pdf (ESP)
- Saferworld. (2008) *Realizacija policije u zajednici u Keniji*. Dostupno na Internetu od Saferworld: <http://www.saferworld.org.uk/smartweb/resources/view-resource/306>
- Shalhoub-Kevorkian, Nadera. (2009) *Militarizacija i nasilje nad ženama u zonama konflikta na Bliskom Istoku: Palestinska studija slučaja*. Informacija na internetu: <http://www.cambridge.org/catalogue/catalogue.asp?isbn=9780521882224>

6. Uloga žena u raščlanjivanju militarizma

Zahvaljujući aktivizmu i zalaganju ženskih grupa proteklih decenija, kao i usvajanju Rezolucije 1325 Savjeta bezbjednosti UN-a o ženama, miru i sigurnosti prije deset godina, ključna uloga žena u mirovnim pregovorima i procesima izgradnje mira su počeli sve više da se prepoznavaju. Žene su se organizovale protiv rata, kolonijalizma i genocida kroz vijekove, i početkom 20. vijeka žene iz različitih zemalja su počele da se formalno sastaju kako bi razgovarale o načinima sprečavanja budućih ratova. Ova sekcija resursa naglašava kako tekući aktivizam žena mora biti nastavljen kako bi se propitivale prihvaćene ideje militarizovane sigurnosti i naglasile potrebe za mir, pravdu i razvoj.

- Alexander, Ronni. (2008) *Suočavanje sa militarizacijom: Intersekcije orodnjenog nasilja, militarizacije i otpora na Pacifiku*. Dostupno na Internetu: http://www.allacademic.com/meta/p_mla_apa_research_citation/2/5/0/7/2/pages250726/p250726-1.php
- Ahn, Christine i Gwyn Kirk. (10. mart 2009) “Formiranje otpora militarizmu.” *Inostrana politika u fokusu*. Dostupno na Internetu: <http://www.commondreams.org/view/2009/03/10-5>
- Ahn, Christine i Kimberly Alvarenga. (VIDEO) *Isječak iz Formiranja otpora militarizmu*. Resursni centar žena nebjelačke populacije. Dostupno na Internetu: <http://imaginingourselves.imow.org/pb/Story.aspx?id=1266&lang=1>
- Anderson, Shelley i Silvi Sterr (ured.) (2006) *Žene pružaju otpor nasilju*. Dostupno na Internetu od IFOR Program za žene graditeljice mira: <http://www.ifor.org/WPPP/May24-06.pdf>
- Azija Pacifik forum o ženama, pravu i razvoju. (2007) *Zahtjevanje prava, zahtjevanje pravde: Vodič o braniteljicama ljudskih prava*. Dostupno na Internetu od Međunarodne koalicije braniteljica ljudskih prava: <http://www.defendingwomen-defendingrights.org/pdf2007/book3Neo.pdf>

- Baafi, Ama Achiaa A. (15. februar 2010) "Gana: Žene traže prostor za post-konfliktne diskurse." Dostupno na Internetu na: <http://allafrica.com/stories/201002151139.html>
- Cabrera, Marion. (1. juli 2010) "Prepoznavanje snage žena i izazova u izgradnji kultura mira: Agenda mirovnih i razvojnih aktera." Pregled radionice dvogodišnjeg projekta *Kulturološke politike konflikta, mira (CPCP)*. Dostupno na Internetu: http://isiswomen.org/index.php?option=com_content&view=article&id=1410:recognising-womens-strength-and-challenges-in-building-cultures-of-peace-an-agenda-of-peace-and-development-actors&catid=170:cpcp
- Chalk, Nicky. (VIDEO) "Od mira do politike: žene Burundija preuzimaju kormilo." Produciran od UNIFEM-a: http://www.youtube.com/watch?v=bT_0fGYDWTU&feature=player_embedded
- Clark, Howard. (2009) *Moć ljudi: nenaoružan otpor i globalna solidarnost*. Pluto Press. Pronađite ovu knjigu na Amazon.com: <http://www.amazon.com/dp/0745329012>
- Cockburn, Cynthia. (2007) *Od mjesta gdje smo: Rat, ženski aktivizam i feministička analiza*. Zed Books. Isječci dostupni na Internetu od [Google Books](#)
- Conaway, Camille i Anjalina Sen. (2005) *Preko prevencije konflikta: kako žene sprečavaju nasilje i grade održivi mir*. Globalna akcija za sprečavanje rata i Međunarodna ženska liga za mir i slobodu. Dostupno na Internetu: http://www.globalactionpw.org/wp/wp-content/uploads/conflict_prevention_publication-final-2005small.pdf
- Cook, Blanche Wiesen i Sandi E. Cooper. (1995) "Militarizam, pacifizam, i feminizam u modernoj historiji." U *Women's Studies Quarterly*. Vol 23, Br. 3/4. P198-213. JSTOR: <http://www.jstor.org/stable/40003519>
- CREA. (2006) *Samo-pomoć i samo-odbrana: Priručnik za feminističke aktivistkinje*. Dostupno na Internetu: <http://files.creaworld.org/files/self-care-brochure.pdf>
- de Vries, José i Isabelle Geuskens (ured.). (2010) *Zajedno za transformaciju: Muškarci, maskuliniteti i izgradnja mira*. Dostupno na Internetu od IFOR Program za žene graditeljice mira: http://www.ifor.org/WPP/may-pack-2010_web.pdf
- Disney, Abigail. (2009) *Žene, rat & mir*. Pregled video serija: <http://www.pbs.org/wnet/wideangle/episodes/women-war-peace/preview/5577/>
- Elster, Ellen i Sørensen Jul Maiken. (2010) *Žene prigovarateljice savjesti: Antologija*. Objavljeno od War Resisters International (WRI): <http://www.wri-irg.org/node/9877>
- Enloe, Cynthia. (2000) *Manevri: Međunarodna politika militariziranja ženskih života*. Isječci dostupni na Internetu od Google Books: <http://books.google.com/books?id=kTaa79pyr7EC>
- femLINKPACIFIC. (2008) *Žene, mir i sigurnost: Odgovori politika i rješenja za regiju Pacifika*. femLINKPACIFIC inicijativa politike. Dostupno na Internetu: http://www.femlinkpacific.org/fj/_resources/main/pdf/PolicyResponsesandSolutionsforourPacificRegion.pdf
- Giles, Wenona, Malathi de Alwsi, Edith Klein, i Neluka Silva. *Feministkinje pod paljbom: razmjene preko ratnih zona*. 2003. <http://www.amazon.com/Feminists-Under-Fire-Exchanges-Across/dp/1896357784>
- IASC. (2008) *IASC Rodna ravnopravnost i programiranje borbe protiv rodno zasnovanog nasilja u humanitarnim aktivnostima-resursni paket za trening*. Decembar 2008. Dostupno na Internetu: <http://www.humanitarianreform.org/Default.aspx?tabid=462>
- Međunarodni centar za tranzicijsku pravdu. (2006) *Šta se desilo ženama?: Rod i odštete za kršenja ljudskih prava*. Rubio-Martin, Ruth (urednik). New York: Vijeće za istraživanja u oblasti društvenih nauka. Dostupno na Internetu: http://www.ssrc.org/workspace/images/crm/new_publication_3/7Bd6d99c02-ea4a-de11-afac-001cc477ec70%7D.pdf
- Isis-WICCE. (novembar 2009) "Preporuke za rodno odgovoran mir, oporavak i razvojni plan za sjevernu i sjeveroistočnu Ugandu (PRDP)." Dostupno na Internetu: http://www.isis.or.ug/component/docman/doc_details/142-policy-brief
- Kvinna till Kvinna. (2010) *Kreiranje napretka u mirovnom procesu: 20 preporuka*. Dostupno na Internetu od Kvinna till Kvinna: <http://www.kvinnatillkvinna.se/en/node/3046>
- Mama, Amina (Ured.). (avgust 2008) *Feminist Afrika 10: Militarizam, konflikt i ženski aktivizam*. Afrički ženski institut. Dostupno na Internetu: <http://www.feministafrica.org/uploads/File/Issue%2010/Feminist%20Africa%2010.pdf>
- Mukenge, Muadi, Aimée Mwadi Kady i Caitlin Stanton. (2010) *Finansiranje ženskog pokreta protiv seksualnog nasilja u Demokratskoj republici Kongo: 2004-2009*. Dostupno na Internetu od Globalnog fonda za žene: <http://www.globalfundforwomen.org/be-inspired/publications/newsletters/spring-2010/1662-impact-report-democratic-republic-of-congo>
- Patel, Ana Cutter, Pablo de Greiff, i Lars Waldorf. (2009) *Razoružavanje prošlosti: tranzicijska pravda i bivši borci*. Međunarodni centar za tranzicijsku pravdu. Dostupno na Internetu: http://www.ssrc.org/workspace/images/crm/new_publication_3/7B465ede38-0c0d-df11-9d32-001cc477ec70%7D.pdf
- Parral, Patricia Ramírez. (2007) *Effectos de la (Des)movilización Paramilitar en la Vida y el Cuerpo de las Mujeres en Colombia. Una mirada a la situación en Santander, Chocó, Cartagena y Medellín / Effects of the Paramilitary Forces (De)mobilización života i tijela žena u Kolumbiji. Pogled na situaciju u Santander, Chocó, Cartagena i Medellín*. Dostupno na

Internetu od Ruta Pacifica de las Mujeres Colombianas: <http://www.rutapacific.org.co/efectos.pdf> (ESP), <http://www.rutapacific.org.co/efects.pdf> (ENG)

- Schroeder, Emily. (2008) *Ženski pokreti za razoružavanje: evolucija i kontinuitet*. Međunarodna ženska liga za mir i slobode (WILPF). Dostupno na Internetu: <http://www.reachingcriticalwill.org/social/genderdisarm/womenanddisarm.html>
- Steinberg, Donald. (2010) "Preko riječi i rezolucija: Agenda za USCR 1325." Izdvojeno od *Žene i rat: moć i zaštita* (u pripremi). Dostupno na Internetu: http://www.peacewomen.org/portal_resources_resource.php?id=634
- Ujedinjene nacije. (2002) *Žene, mir i sigurnost: Studija podnešena od Generalnog sekretara u vezi sa UNSCR 1325 (2000)*. Dostupno na Internetu: <http://www.un.org/womenwatch/daw/public/eVWPS.pdf>

7. Stvarna sigurnost i rodna pravda

Ova sekcija izvora predstavlja kolekciju članaka, izvještaja i knjiga koje se fokusiraju na redefinisane sigurnosti u smislu stvarne i ljudske sigurnosti. Ova šira razumjevanja sigurnosti naglašavaju mir i ostvarivanje ljudskih prava na način koji predstavlja stvarnu sigurnost za sve. Feminističke aktivistkinje i pravnice takođe rade na promovisanju prava žena žrtava/preživjelih u vezi sa oružanim sukobom kroz rodno inkluzivnu pravdu. Ovaj pristup redefinisanja i ponovnog traganja za diskursom oko mira, sigurnosti i pravde je ključan za razvoj feminističkog odgovora na militarizam.

- Amnesty International. (2009) *Čija pravda?: Žene Bosne i Hercegovine još uvijek čekaju*. EUR 63/006/2009. Dostupno na Internetu od Amnesty International: <http://www.amnesty.org/en/library/info/EUR63/006/2009/en>
- Askin, Kelly. (2003) *Procesuiranje ratnog silovanja i drugih rodno vezanih zločina prema međunarodnom pravu: Vanredne prednosti, trajne prepreke*. Berkley žurnal međunarodnog prava. <http://www.iccwomen.org/publications/articles/index.php>
- Bastick, Megan i Kristin Valasek. (2008) *Resursni paket: rod i reforma sigurnosnog sektora*. Pripremljen od DCAF, OSCE/ODIHR, i UN-INSTRAW. Dostupan na Internetu od http://www.dcaf.ch/gender-security-sector-reform/_index.cfm?navsub1=37&nav1=3
- Bunch, Charlotte. (mart 2004) "Feministički pogled ljudskih prava na ljudsku sigurnost." u *Peace Review*. Dostupno na Internetu: <http://www.cwgl.rutgers.edu/globalcenter/charlotte/humansecurity.pdf>
- Carlsen, Laura. (10. maj 2010) "Unutar pakla rata leži privatni pakao." Dostupno na Internetu na openDemocracy.net: <http://www.opendemocracy.net/5050/laura-carlsen/within-hell-of-war-lies-private-hell>
- Copelon, Rhonda. (2000) *Rodni zločini kao ratni zločini: integrisanje zločina nad ženama u međunarodno krivično pravo* McGill Law Journal. <http://www.iccwomen.org/publications/articles/index.php>
- FemLINKPACIFIC. (2009) *Žene, mir i sigurnost: politika za mir u našoj regiji Pacifika*. FemLINKPACIFIC inicijativa politike. Dostupno na Internetu: http://www.femlinkpacific.org/fj/_resources/main/files/femLINK2009%20WPS%20Policy%20document.pdf
- Hans, Asha i Betty A. Reardon. (2010) *rodni imperativ: Ljudska sigurnost nasuprot državne sigurnosti*. <http://www.taylorandfrancis.com/books/details/9780415585774/>
- International Alert i Women Waging Peace. (2004) *Inkluzivna sigurnost, održi mir: Resursni paket za zalaganje i akciju*. Dostupno na Internetu od Hunt Alternatives u više jezičkih varijanti: http://www.huntalternatives.org/pages/87_inclusive_security_toolkit.cfm
- Jacobson, Agneta Söderberg. (2005) *Sigurnost pod čijim uslovima? Da su žene i muškarci jednaki*. Dostupno na Internetu od from Kvinna till Kvinna: <http://www.kvinnatillkvinna.se/en/publications/reports>
- Tyson, Rhianna. (29. juli 2004) "Nova sigurnost: korištenje roda za omogućavanje okvira ljudske sigurnosti u pitanjima razoružavanja," pripremljeno od Odjela Ujedinjenih nacija za poslove razoružavanja konferencija, *Sklapanje izazova miru i sigurnosti i razoružanju danas* <http://www.reachingcriticalwill.org/social/genderdisarm/humansec.pdf>
- Ženska akcija za nove pravce. (2008) *Sigurnost i klimatske promjene*. Dostupno na Internetu: <http://wand.org/climate.pdf>
- Ženska inicijativa za rodnu pravdu. (2009) *Izvještaj o rodu i međunarodnom krivičnom sudu*. Dostupno na Internetu od WIGJ: <http://www.iccwomen.org/publications/index.php>
- ----- . (2010) *Unaprijeđenje rodne pravde: poziv za akciju*. Dostupno na Internetu: <http://www.iccwomen.org/documents/Advancing-Gender-Justice-A-Call-to-Action-FINAL.pdf>
- Međunarodna ženska liga za mir i slobodu Švedska. (2010) *Izazivanje militarizma*. Dostupno na Internetu: [http://www.wilpfinternational.org/PDF/publications/A5%20folder%20-%20Challenge%20Militarism%20-%202010%20-%20WEB\[1\].pdf](http://www.wilpfinternational.org/PDF/publications/A5%20folder%20-%20Challenge%20Militarism%20-%202010%20-%20WEB[1].pdf)

8. Dodatne web stranice vezane za specifičnu temu

- Dole oružje! Kampanja religije za mir za zajedničku sigurnost: <http://www.armsdown.net/>
- CodePINK Žene za mir: <http://www.codepink4peace.org/>
- Comité de América Latina y el Caribe para la Defensa de los Derechos de la Mujer (CLADEM): <http://www.cladem.org/>
- Kampanja kontrole oružja: <http://www.controlarms.org>
- femLINKPACIFIC: <http://www.femlinkpacific.org.fj/>
- Gender akcija za mir i sigurnost: <http://www.gaps-uk.org/>
- Globalni konzorcij o transformaciji sigurnosti: <http://www.securitytransformation.org/>
- Globalna mreža žena graditeljica mira: <http://www.gnwp.org/>
- Globalni mirovni indeks: <http://www.economicsandpeace.org/>
- IANSA ženska mreža (Razoružaj DV kampanja): <http://www.iansa-women.org/>
- Interagencijska radna grupa o reproduktivnom zdravlju u kriznim situacijama: <http://www.iawg.net/>
- Međunarodni centar za tranzicijsku pravdu: <http://www.ictj.org/en/tj/786.html>
- Međunarodno društvo za pomirenje (IFOR) Program žena graditeljica mira (WPP): <http://www.ifor.org/WPP>
- Međunarodni mirovni biro: <http://ipb.org/i/index.html>
- Isis Međunarodna ženska kros-kulturna razmjena (Isis WICCE): <http://www.isis.or.ug/index.php>
- Kvinna till Kvinna: <http://www.kvinnatillkvinna.se/en/publications/reports>
- MADRE: www.madre.org
- Projekat nacionalni prioriteti (USA): <http://www.nationalpriorities.org/>
- NGO Radna grupa o ženama, miru i sigurnosti: <http://www.womenpeacesecurity.org/>
- Nonviolence International: http://nonviolenceinternational.net/?page_id=639
- Postizanje kritičke volje: <http://www.reachingcriticalwill.org/>
- Konzorcijum odgovor na reproduktivno zdravlje u konfliktu: <http://www.rhrc.org/>
- Ruta Pacifica de las Mujeres (Kolumbija): <http://www.rutapacific.org.co/>
- Servisna akcijska ženska mreža:
- Istraživanje o lakom oružju: <http://www.smallarmssurvey.org/>
- U.N. akcija protiv seksualnog nasilja u konfliktu: <http://www.stoprapienow.org/>
- Nasilje protiv žena u SAD vojsci: <http://usmvaw.com/>
- War Resisters International - <http://www.wri-irg.org/>
- Međunarodna koalicija braniteljica ljudskih prava: <http://www.defendingwomen-defendingrights.org/>
- Žene u crnom: <http://www.womeninblack.org>
- Mreža žena u konfliktnim zonama: <http://www.yorku.ca/wicz/about.html>
- Žene za stvarnu sigurnost: <http://www.genuinesecurity.org/>
- Žene za žene International: <http://www.womenforwomen.org/>
- Program za žene mirotvorke Joan B. Kroc Instituta za mir i pravdu: http://www.sandiego.edu/peacestudies/ipi/programs/women_peace_makers/
- Žene upravljaju mirom: http://www.huntalternatives.org/pages/82_women_waging_peace_network.cfm
- Žene, rat, mir.org: <http://www.womenwarpeace.org>
- Ženska akcija za nove pravce: www.wand.org
- Ženske inicijative za rodnu pravdu: <http://www.iccwomen.org/>
- Ženska međunarodna liga za mir i slobodu: <http://www.wilpf.org/>
- Ženska komisija za izbjeglice: <http://womensrefugeecommission.org/>

Važne međunarodne deklaracije i konvencije

U prilogu se nalazi lista linkova na web stranice ključnih dokumenata Ujedinjenih nacija koji se tiču nasilja protiv žena, uključujući i kratak opis svakog od dokumenata ¹ Dokumenti su predstavljeni hronološki i ukazuju na trend pažnje Ujedinjenih nacija i regionalnih organizacija usmjeren na problem nasilja protiv žena. **Provjerite** da li je vaša zemlja potpisnica raznih UN konvencija i deklaracija, i koristite ih kao sredstva za vršenje pritiska na vladine institucije u smislu ostvarivanja principa i obaveza sadržanih u ovim dokumentima. **to see if your country is a signatory to the various UN conventions and declarations, and use them as tools to ensure that your government is upholding the commitments it has made.**

1979 Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama (CEDAW)

CEDAW se smatra jednim od šest ključnih međunarodnih sporazuma. Opšta preporuka br. 19 (1992) stvara jasnu obavezu države potpisnice da zaustavi rodno zasnovano nasilje.

<http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/0/300395546e0dec52c12563ee0063dc9d?Opendocument>

1993 Bečka deklaracija i Program za akciju

Ključna pobjeda aktivistkinja i aktivista, UN Svjetska konferencija o ljudskim pravima održana u Beču formalno prepoznaje da ženska prava jesu ljudska prava.

[http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/\(Symbol\)/A.CONF.157.23.En?OpenDocument](http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/(Symbol)/A.CONF.157.23.En?OpenDocument)

1993 Deklaracija o eliminaciji nasilja protiv žena (DEVAW)

DEVAW je definisao nasilje protiv žena, vezao ga za ljudska prava i pozvao vlade na specifične akcije u cilju eliminacije nasilja protiv žena.

[http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/\(Symbol\)/A.RES.48.104.En?Opendocument](http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/(Symbol)/A.RES.48.104.En?Opendocument)

1994 Inter-Američka Konvencija o prevenciji, kažnjavanju i uklanjanju nasilja protiv žena (Konvencija Belém do Pará)

Belém do Pará je konvencija usvojena među narodima Američkog regiona koja je prepoznala nasilje protiv žena kao kršenje ljudskih prava i pozvala države na akciju kako bi se spriječilo, kaznilo i uklonilo nasilje protiv žena.

<http://www.oas.org/cim/english/convention%20violence%20against%20women.htm>

1994 Program za akciju – Međunarodna konferencija o populaciji i razvoju (ICPD)

ICPD Program za akciju je definisao eliminaciju nasilja protiv žena kao kamen temeljac programa vezanih za populaciju i razvoj.

http://www.unfpa.org/icpd/icpd_poa.htm

1995 Pekinška deklaracija i Platforma za akciju

“Nasilje protiv žena predstavlja prepreku jednakosti, razvoju i miru. Nasilje protiv žena krši, ugrožava i poništava pravo žena da uživaju svoja ljudska prava i osnovne slobode..” Pekinška platforma Četvrte svjetske UN konferencije o ženama je uspostavila nekoliko ključnih ciljeva za vlade da se fokusiraju na borbu protiv nasilja nad ženama.

<http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/index.html>

1999 Opcioni protokol na Konvenciju o eliminaciji svih oblika diskriminacije protiv žena

Opcioni protokol na CEDAW Konvenciju (1999) dozvoljava pojedinkama/cima i grupama da podnesu zahtjeve za ispitivanje kršenja CEDAW-a pred CEDAW Komitetom.

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/current.htm>

¹Neki od opisa su adaptirani od UNIFEM-a (2003). Više ni minutu:Zaustavljanje nasilja protiv žena, strana 21.

1999 Deklaracija o pravima i odgovornostima pojedinaca/ki, grupa i organa u društvu da promovišu i štite univerzalno prepoznate ljudska prava i osnovne slobode

Usvojena na 15-tu godišnjicu od donošenja Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, ova Deklaracija predstavlja kolektivni napor od strane brojnih organizacija koje se bave ljudskim pravima i nekih od državnih delegacija. Deklaracija je usmjerena ne samo prema državama i braniteljima/cama ljudskih prava, već i prema svima.

[http://www.unhcr.ch/huridocda/huridoca.nsf/\(Symbol\)/A.RES.53.144.En](http://www.unhcr.ch/huridocda/huridoca.nsf/(Symbol)/A.RES.53.144.En)

2000 UN konvencija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala

Uključuje Protokol o prevenciji, suzbijanju i kažnjavanju trgovine ljudima, posebno ženama i djecom.

http://www.uncjin.org/Documents/Conventions/dcatoc/final_documents_2/convention_%20traff_eng.pdf

2000 Rezolucija UN Savjeta bezbjednosti br. 1325 o ženama, miru i sigurnosti

Rezolucija 1325 Savjeta bezbjednosti UN-a je usmjerena na problem nasilja protiv žena tokom oružanih sukoba i prepoznaje važnost uloge žena u izgradnji mira.

http://www.un.org/events/res_1325e.pdf

2000 Milenijumska deklaracija

U ovom istorijskom trenutku, države potpisnice Milenijumske deklaracije se obavezuju na borbu protiv nasilja nad ženama i primjenu CEDAW-a u svrhu promovisanja demokratije, jačanja vladavine prava i jačanja poštovanja ljudskih prava.

<http://www.un.org/millennium/declaration/ares552e.htm>

2001 Deklaracija obaveza o HIV/AIDS-u, Specijalno zasjedanje Generalne skupštine UN-a o HIV/AIDS-u

Deklaracija obaveza je prepoznala eliminaciju nasilja protiv žena kao ključnu akciju za smanjenje ranjivosti žena na HIV/AIDS i uspostavila vremenski vezane ciljeve za države da se uključe u rješavanje problema vezanih za HIV/AIDS.

<http://www.un.org/ga/aids/docs/aress262.pdf>

2002 Rimski statut Međunarodnog krivičnog suda

Rimski statut uključuje u definicije „zločina protiv čovječnosti“ i „ratnih zločina“ silovanje, seksualno ropstvo, prisilnu prostituciju, prisilnu trudnoću, prisilnu sterilizaciju i druge vrste seksualnog nasilja.

<http://www.un.org/law/icc/>

Preporuka Komiteta ministara Savjeta Evrope Rec(2002)5 državama članicama o zaštiti žena od nasilja

Preporuke Savjeta Evrope ponovo potvrđuju obaveze država članica da djeluju na polju eliminacije nasilja protiv žena i uspostavljaju seriju mera koje države članice moraju preduzeti da ispune svoju obavezu da zaustave sve oblike nasilja protiv žena.

<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=280915&Lang=en>

2003 Protokol uz Afričku povelju o ljudskim pravima o pravima žena u Africi

Protokol o pravima žena u Africi je usvojen 2003. godine i stupio je na snagu 25. novembra 2005. godine nakon što ga je ratifikovalo 15 zemalja i time mu dalo snagu zakona. Ovaj Protokol predstavlja prekretnicu u zaštiti i promociji ženskih ljudskih prava u Afričkim zemljama.

http://www.achpr.org/english/_info/women_en.html

Rezolucija UN Komisije o ljudskim pravima o nasilju protiv žena

Rezolucija je usmjerena na uticaj nasilja kao uzroka i posljedice HIV/AIDS-a, potrebu žena da imaju autonomnost nad svojom seksualnošću, i kontrolu nad pitanjima koja se tiču njihovog reproduktivnog zdravlja i izbora, i potrebu za inkriminacijom silovanja u braku.

<http://www.un.org/womenwatch/daw/vaw/v-hrc.htm>

2005 Svjetski samit Ujedinjenih nacija

Države su se složile da nastave sa naporima u cilju iskorijenjivanja nasilja protiv žena, uključujući borbu protiv nekažnjavanja za nasilje protiv žena u situacijama oružanog sukoba.

http://www.un.org/ga/59/hl60_plenarymeeting.html

2008 Rezolucija Savjeta bezbjednosti UN-a 1820 o seksualnom nasilju u situacijama konflikta

Rezolucija Savjeta bezbjednosti 1820 eksplicitno imenuje seksualno nasilje kao taktiku rata i ozbiljno sigurnosno pitanje koje ima ozbiljne posljedice za mir i rekonsilijaciju. Rezolucija Savjeta bezbjednosti 1820 dopunjuje Rezoluciju Savjeta bezbjednosti 1325 o ženama, miru i sigurnosti, i uspostavlja UN procedure za monitoriranje seksualno nasilje u situacijama konflikta.

http://www.un.org/Docs/sc/unsc_resolutions08.htm

2009 Rezolucije Savjeta bezbjednosti UN-a 1888 & 1889 o ženama, miru i sigurnosti

Rezolucija Savjeta bezbjednosti 1888 jača postojeće mehanizme odgovora na seksualno nasilje protiv civila u situacijama sukova, uključujući i imenovanje Specijalnog predstavnika o seksualnom nasilju u situacijama konflikta. Margot Wallström iz Švedske je imenovana na ovu poziciju u februaru 2010.godine. Rezolucija Savjeta bezbjednosti 1889 zahtjeva dalje razmatranje uticaja oružanog sukoba na žene i djevojke, potrebe za uvođenje principa rodne ravnopravnosti u post-konfliktnu izgradnju mira, imenovanje savjetnika za rodnu ravnopravnost pri UN misijama kako bi pružilile tehničku podršku, i važnost prikupljanja podataka na nivou država o specifičnim potrebama žena i djevojaka u post-konfliktnim situacijama.

http://www.un.org/Docs/sc/unsc_resolutions09.htm

2010 Rezolucija Vijeća za ljudska prava Savjeta bezbjednosti o nasilju nad ženama

Ova opšta rezolucija o nasilju nad ženama je usvojena konsenzusom na 14. sjednici Vijeća za ljudska prava (juni 2010), i uključuje poziv za sve države da posvete dužnu pažnju sprečavanju, istraživanju, procesuiranju i kažnjavanju počilaca nasilja nad ženama i djevojčicama i obezbjede zaštitu žrtvama nasilja.

http://ap.ohchr.org/documents/alldocs.aspx?doc_id=17300

2010 Rezolucija Generalne skupštine UN-a 64/289 o uspostavljanju UN Women

U svom istorijskom potezu, Generalna skupština UN-a je jednoglasno usvojila 2. jula 2010.g. u cilju uspostavljanja novog tijela usmjerenog ka zadovoljavanju potreba žena i djevojčica širom svijeta. Ovo novo tijelo će objediniti Odsjek za unaprijeđenje žena (DAW), Međunarodni institut za istraživanje i obuku za unaprijeđenje žena (INSTRAW), Kancelariju Specijalne savjetnice o pitanjima rodne ravnopravnosti i unaprijeđenja žena (OSAGI), i Razvojni fond Ujedinjenih nacija za žene (UNIFEM).

http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/64/289 or <http://www.unwomen.org/>

Druge tekuće inicijative ili izvještaji o nasilju nad ženama

2006 Studija Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija o nasilju protiv žena

Rezolucija Generalne skupštine Ujedinjenih nacija usvojena 2003. godine je dala mandat Generalnom sekretaru UN-a da pripremi dubinsku studiju o nasilju protiv žena. Odjel za unaprijeđenje žena (DAW) je pripremio studiju uz učešće brojnih nevladinih organizacija i mreža. Studija sadrži dio sa detaljnim preporukama.

<http://www.un.org/womenwatch/daw/vaw/SGstudyvaw.htm>

Kampanja Generalnog sekretara UN-a usmjerena na zaustavljanje nasilja protiv žena

Tokom 2008. godine, Komisija o položaju žena uspostavljena od Ban Ki Moona, Generalnog sekretara UN-a je pokrenula UN Kampanju u cilju zaustavljanja svih oblika nasilja protiv žena. Generalni sekretar UN-a se obavezao da će održavati pitanje ženskih ljudskih prava centralnim pitanjem u okviru rada Ujedinjenih nacija i pozvao političke lidere širom svijeta da budu ambasadori ovog cilja.

<http://endviolence.un.org/>

Zaustavite silovanje SADA: UN Akcija protiv seksualnog nasilja u situacijama konflikta

Cilj UN Akcije protiv seksualnog nasilja u situacijama konflikta je da koordinira napore od strane UN sistema da poboljša koordinaciju, odgovornost, intenzivira programiranje i zalaganje, i podrži nacionalne napore na spriječavanju seksualnog nasilja u situacijama konflikta, i efikasno odgovori na potrebe osoba koje su preživjele seksualno nasilje.

<http://www.stoprapenow.org/>

Baza podataka Generalnog sekretara UN-a o nasilju protiv žena

Ovaj Internet resurs je uspostavljen u martu 2009. godine kao odgovor na sveobuhvatnu odlučnost Generalne skupštine UN-a koja poziva na intenziviranje napora usmjerenih ka eliminisanju svih oblika nasilja protiv žena. Datoteka sadrži informacije od strane vlada o uticaju i efikasnosti politika i programa usmjerenih na borbu protiv nasilja protiv žena i o dometu, prirodi i posljedicama svih oblika nasilja protiv žena.

www.un.org/esa/vawdatabase/

Specijalna izvjestiteljka o nasilju protiv žena, njegovim uzrocima i posljedicama

Ova nezavisna ekspertska pozicija je uspostavljena 1994. godine od strane UN Komisije za ljudska prava sa ciljem istraživanja, izvještavanja i formulisanja preporuka u vezi sa nasiljem protiv žena. Svi izvještaji Specijalne izvjestiteljke o nasilju protiv žena su dostupni na web stranici:

<http://www2.ohchr.org/english/issues/women/rapporteur/>

UNIFEM Kampanja Reci NE Nasilju Protiv Žena

25. novembra 2007. godine, UNIFEM je pokrenuo on line kampanju sa ciljem zaustavljanja nasilja protiv žena. Kampanja teži da prikupi 100,000 potpisa podrške širom svijeta. Za svaki potpis, \$1 će biti doniran u UN UN Trust fond za zaustavljanje nasilja protiv žena.

<http://www.unifem.org/campaigns/vaw/>

UNIFEM Trust fond za zaustavljanje nasilja protiv žena

Trust fond je uspostavljen 1996. godine rezolucijom Generalne skupštine UN-a sa ciljem identifikovanja i podrške lokalnim, nacionalnim, regionalnim i međunarodnim inicijativama usmjerenim ka prevenciji i eliminisanju nasilja protiv žena.

http://www.unifem.org/gender_issues/violence_against_women/trust_fund.php

Virtuelni resursni centar za zaustavljanje nasilja nad ženama i djevojčicama

Ovaj Internet resurs pruža programske informacije o različitim pitanjima u vezi sa nasiljem nad ženama, uključujući i pregled ključnih koncepata, strategija, prijedloga za kreiranje i realizaciju programa, alata za monitoring i evaluaciju, kao i reference. Web stranica je još uvijek u izgradnji, ali su dostupni moduli o zakonodavstvu, muškarci & dječaci, i sigurni gradovi.

<http://www.endvawnow.org/>

Razumijevanje nasilja protiv žena kao kršenja ljudskih prava

- Amnesty International. (2004) Aktivistički resursni paket —činjenje da prava postanu realnost: Dužnosti država da adresiraju nasilje nad ženama. Dostupno na Amnesty International Internet biblioteci: <http://www.amnesty.org/en/campaigns/stop-violence-against-women/activist-toolkit>
- ----- (2004) U našim je rukama: zaustavite nasilje nad ženama. Dostupno na <http://www.amnesty.org/en/library/info/ACT77/003/2004>

- Atkin, Lucille C. I svi. (2010) *globalni simpozij "Uključivanje muškaraca i dječaka u postizanje rodne ravnopravnosti"*: Sažetak izvještaja. Dostupno na Internetu od Promundo: <http://www.promundo.org.br/wp-content/uploads/2010/06/Global-Symposium.pdf>
- Bloom, Shelah S. (2008) *Nasilje protiv žena i djevojčica: Pregled indikatora monitoringa i evaluacije*. USAID. Dostupno na Internetu: <http://www.cpc.unc.edu/measure/publications/pdf/ms-08-30.pdf>
- Bunch, Charlotte, i Niamh Reilly. (1994) *Zahtjevanje odgovornosti: Globalna kampanja i Bečki tribunal za ženska ljudska prava*. Centar za globalno liderstvo žena (CWGL) sa Razvojnim fondom Ujedinjenih nacija za žene (UNIFEM). Dostupno u PDF: <http://www.cwgl.rutgers.edu/globalcenter/publications/demand.pdf>
- Bunch, Charlotte, i Roxanna Carrillo. (1991) *Rodno zasnovano nasilje: pitanje razvoja i ljudskih prava*. Centar za globalno liderstvo žena. Dostupno u PDF: <http://www.cwgl.rutgers.edu/globalcenter/publications/gender.pdf>
- Bunch, Charlotte, i Samantha Frost. (2000) *Ženska ljudska prava: Uvod*. Dostupno od Centra za globalno liderstvo žena: <http://www.cwgl.rutgers.edu/globalcenter/whr.html>
- CREA Publikacija: (2005) *Izgradnja saveza globalno za zaustavljanje nasilja nad ženama*. Serija o globalnom dijalogu: Radni papir I. Dostupno na CREA web stranici: <http://files.creaworld.org/files/bellagio.pdf>
- Crooms, Lisa A. (1999) *Korištenje višeslojne analize za rekonceptualiziranje rodno zasnovanog nasilja protiv žena kao predmeta međunarodnih ljudskih prava* 33 NEW ENGLAND LAW REVIEW, 881-906 (1999).
- Dey, Kathleen, Judith Chiyangwa, Netsy Fekade Odoi, Rachel Carter, i Kanwal Ahluwalia. (2008) *Zaustavite autobus! Ja želim da uđem: Lekcije iz kampanja za zaustavljanje nasilja protiv žena u Južnoj Africi, Zimbabvezu, i Gani*. WOMANKIND Worldwide. Dostupno na: http://www.womankind.org.uk/upload/Stop_The_Bus.pdf
- Ellsberg, Mary, and Lori Heise. (2005) *Istraživanje nasilja protiv žena: Praktični vodič za istraživačel/istraživačice i aktiviste/aktivistkinje*. Dostupno od Programa za pogodne tehnologije u zdravlju (PATH), Svjetska zdravstvena organizacija: http://www.path.org/files/GBV_rvaw_front.pdf
- Ertürk, Yakin. (2009) *Politička ekonomija ženskih ljudskih prava*. Kancelarija Specijalne izvjestiteljke o nasilju nad ženama, njegovim uzrocima i posljedicama. A/HRC/11/6/1. Dostupno na UN Kancelarija visokog komesarijata za ljudska prava (OHCHR): <http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/11session/A.HRC.11.6.pdf>
- ----- (2009) *15 Godina Specijalne izvjestiteljke o nasilju protiv žena, njegovim uzrocima i posljedicama (1994-2009): Krički pregled*. Dostupno na: <http://www2.ohchr.org/english/issues/women/rapporteur/docs/15YearReviewofVAWMandate.pdf>
- Ferdinand, Diny Luciano. (2009) *Priručnik za integrisanje programa i servisa o HIV-u i nasilju protiv žena*. Development Connections i UNIFEM. Dostupno na (Engleski) <http://www.dvcn.org/Documents/ManualHIVVAWEN.pdf> (Spanish) <http://www.dvcn.org/Documents/ManualVIHVCMSPP.pdf>
- Greiff, Shaina. (mart 2010) *Nema pravde u opravdanjima: nasilje nad ženama u ime kulture, religije i tradicije*. Globalna kampanja za zaustavljanje ubijanja i kamenovanja žena. Dostupno na Internetu: <http://stop-stoning.org/en/node/881>
- Grown, Caren, i svi: *Milenijumski projekat radna grupa 3 o ravnopravnosti polova. (2005) Preduzimanje akcije: Postizanje ravnopravnosti polova i osnaživanje žena*. <http://www.unmillenniumproject.org/documents/Gender-complete.pdf>
- Inter-parlamentarna unija (2009) *Parlamentarni odgovor na nasilje nad ženama*. Dostupno na http://www.ipu.org/PDF/publications/vaw_en.pdf
- Inter Press Services Afrika. (2009) *Izveštavanje o rodno zasnovanom nasilju: Priručnik za novinare*. Dostupno na Internetu: http://www.ips.org/mdg3/GBV_Africa_LOWRES.pdf
- Međunarodni centar za istraživanje o ženama: Nata Duvuury, Barbara Burton, i Nisha Varia. (2000) *Pravda, promjena i ljudska prava: međunarodna istraživanja i odgovori na nasilje u porodici*. Dostupno na <http://www.icrw.org/docs/domesticviolencesynthesis.pdf>
- Mathiason, Maria-Cristina Sara-Serrano. (2003) *Žene sa onesposobljenjima: lekcije integrisanja rodne perspektive u međunarodne norme i standarde*. Za više informacija vidi: <http://www.un.org/esa/socdev/enable/women/wwdis0.htm>
- Nacionalni observatorij za nasilje u porodici. (2008) *Kidanje veza između siromaštva i nasilja nad ženama: Resursni vodič*. Pripremljen od Jane Gurr, Michelle Pajot, David Nobbs, Louise Mailloux i Diane Archambault. Ottawa: Agencija za javno zdravlje Kanade. Dostupno na <http://www.phac-aspc.gc.ca/ncfv-cnivf/pdfs/fem-brklks-eng.pdf>
- OSCE. (2009) *Dovođenje sigurnosti kući: borba protiv nasilja nad ženama u OSCE Regiji*. Zbornik dobrih praksi. OSCE Sekretarijat, Kancelarija generalnog sekretara, odjel za rodnu ravnopravnost. Dostupno na http://www.osce.org/publications/gen/2009/06/38013_1314_en.pdf
- Reilly, Niamh. (1996) *Bez rezerve: Pekinški tribunal i odgovornost za ženska ljudska prava*. Centar za globalno liderstvo žena. Dostupno na <http://www.cwgl.rutgers.edu/globalcenter/publications/without.pdf>
- Rothschild, Cynthia, i svi. (2006) *Jačanje otpora: borba protiv nasilja nad ženama i HIV/AIDS*. Centar za globalno liderstvo žena. Dostupno na <http://www.cwgl.rutgers.edu/globalcenter/publications/strengthening.pdf>
- Sen, Purna. (2003) *Uspjesi i izazovi: razumijevanje globalnog pokreta za zaustavljanje nasilja nad ženama*. Poglavlje 6 u *Global Civil Society 2003*. Urednici/ce H. K. Anheier, M. Glasius, M. Kaldor, Centar za civilno društvo/Centar za studije

- globalnog upravljanja. Dostupno na: Dio I- <http://www.lse.ac.uk/Depts/global/Publications/Yearbooks/2003/2003Chapter6a.pdf>; Dio II- <http://www.lse.ac.uk/Depts/global/Publications/Yearbooks/2003/2003Chapter6b.pdf>
- Steinitz, Maya. (2001) *Uloga međunarodnog prava u borbi protiv seksualno-zasnovanog i rodno-zasnovanog nasilja protiv žena izbjeglica*. <http://www.rhrc.org/resources/steinitz.pdf>
  - SURT. (2009) *Prijedlog novih indikatora za mjerenje efekata rodne ravnopravnosti*. Indikatori rodnih efekata nasilja (GEVI). Urednici SURT. Fundació de Dones. Fundació Privada. Dostupno na Internetu: http://www.surt.org/docs/publicats/2009/gvei_proposta_indicadors_en.pdf
  - UN Odsjek za unaprijeđenje žena. (2006) *Dubinska studija Generalnog sekretara o svim oblicima nasilja protiv žena*. Dostupno na <http://www.un.org/womenwatch/daw/vaw/SGstudyvaw.htm>
  - ----- (2009) Priručnik za zakonodavstvo o nasilju nad ženama. Dostupno na Internetu [na arapskom, kineskom, engleskom, španskom, ruskom i francuskom jeziku]: <http://www.un.org/womenwatch/daw/vaw/v-handbook.htm>
  - Razvojni fond Ujedinjenih nacija za žene (UNIFEM). (2003) *Kreiranje razlike: Strateške komunikacije za zaustavljanje nasilja nad ženama*. Dostupno na Internetu [na engleskom i ruskom jeziku]: http://www.unifem.org/materials/item_detail.php?ProductID=6
  - ----- (2003) *Ni minutu više: zaustavljanje nasilja nad ženama*, Njujork, NY, SAD: UNIFEM. Dostupno na Internetu: http://www.unifem.org/resources/item_detail.php?ProductID=7
  - ----- (2000) *Sa krajem na vidiku: Strategije UNIFEM Trust Funda za zaustavljanje nasilja nad ženama*. Dostupno na Internetu: http://www.unifem.org/materials/item_detail.php?ProductID=14
  - ----- (2008) *Ko odgovara ženama? Rod i odgovornost*. Dostupno na Internetu http://www.unifem.org/progress/2008/media/POWW08_Report_Full_Text.pdf
  - Ujedinjene nacije, Interagencijska mreža o ženama i rodnoj ravnopravnosti. (2009) *Okvir za akciju: UNiTE za zaustavljanje nasilja nad ženama*. OSAGI. Dostupno na Internetu [na arapskom, kineskom, engleskom, španskom, ruskom i francuskom jeziku]: http://www.un.org/en/women/endviolence/pdf/framework_booklet.pdf
  - UN Visoki komesarijat za ljudska prava. (1995-2009) *Izveštaji podneseni od strane Specijalne izvištateljke o nasilju nad ženama*. Svi izveštaji dostupni na <http://www2.ohchr.org/english/issues/women/rapporteur/annual.htm>
  - UN populacijski fond (UNFPA). (2005) *Borba protiv rodno zasnovanog nasilja: ključ za postizanje milenijumskih razvojnih ciljeva*. Dostupno na <http://www.unfpa.org/publications/detail.cfm?ID=266>
  - ----- (2009) *Programiranje za rad na nasilju nad ženama*. 8 studija slučaja, Vol 2. Dostupno na <http://www.unfpa.org/webdav/site/global/shared/documents/publications/2009/violence.pdf>
  - Widyono, Monique, i svi. (2009) *Jačanje razumijevanja femicida: korištenje istraživanja za unaprijeđenje akcije i odgovornosti*. Napravljeno od Programa za odgovarajuće tehnologije u zdravlju (PATH), InterCambios, Vijeće za medicinska istraživanja Južne Afrike (MRC), i Svjetska zdravstvena organizacija (WHO). Dostupno na Internetu od: http://www.path.org/files/GVR_femicide_rpt.pdf
  - *Žene za ženska ljudska prava. Kampanja za reformu krivičnog zakona iz rodne perspektive/kampanja za punu rodnu ravnopravnost u građanskom zakonu/Kampanja za zaštitne mjere protiv nasilja u porodici*. Za više informacija, posjetite http://www.wwhr.org/penalcode_reform.php
  - *Žensko partnerstvo za učenje*. (2005) *Vodi ka promjeni: uklanjanje nasilja nad ženama u muslimanskim društvima*. <http://www.learningpartnership.org/news/events/2005/vawsymposium>
  - Svjetska zdravstvena organizacija. (2005) *Adresiranje nasilja nad ženama i postizanje milenijumskih razvojnih ciljeva*. Dostupno na Internetu: <http://www.who.int/gender/documents/MDGs&VAWSept05.pdf>
  - ----- (2004) *Ekonomske dimenzije međupersonalnog nasilja*. Dostupno na <http://whqlibdoc.who.int/publications/2004/9241591609.pdf>
  - ----- (2005) *Studija više zemalja o ženskom zdravlju i nasilju nad ženama*. Dostupno na Internetu <http://www.who.int/gender/violence/multicountry/en/>
  - ----- (2002) *Svjetski izvještaj o nasilju i zdravlju*. Dostupno na engleskom, španskom ili francuskom jeziku: http://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/en/; Poglavlje 4: "Nasilje od strane intimnih partnera": http://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/global_campaign/en/chap4.pdf; Poglavlje 6: "Seksualno nasilje": http://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/global_campaign/en/chap6.pdf

Dodatne resursne web stranice

- Amnesty International – Kampanja stop nasilju protiv žena: <http://www.amnesty.org/en/campaigns/stop-violence-against-women>
- Centar za globalno liderstvo žena: <http://www.cwgl.rutgers.edu/index.html>
- Mreža komunikacijskih inicijativa: <http://www.comminit.com>
- Zaustavljanje nasilja nad ženama: Informacije i resursi: <http://www.endvaw.org>
- Fond za sprečavanje nasilja u porodici: <http://endabuse.org>
- FEMNET – Afrička ženska razvojna i komunikacijska mreža: <http://www.femnet.or.ke>
- Mreža za sprečavanje rodno zasnovanog nasilja: <http://www.preventgbvafrica.org/>
- Globalna kampanja za zaustavljanje ubijanja i kamenovanja žena: <http://www.stop-stoning.org/>
- Globalna koalicija o ženama i AIDS-u: <http://womenandaids.unaids.org>
- Globalni ženski aktivizam: odabrane stranice: http://www.libraries.rutgers.edu/rul/rr_gateway/research_guides/womens_studies/activism.shtml
- Hot Peach stranice: <http://www.hotpeachpages.net>
- Međunarodni centar za istraživanje o ženama: <http://www.icrw.org>
- Isis International (na španskom jeziku): <http://www.isis.cl>
- Isis Ženska međunarodna među-kulturološka razmjena (ISIS WICCE): <http://www.isis.or.ug/index.php>
- Minesota zaštitnici za ljudska prava: Stop nasilju protiv žena web stranica: <http://www.stopvaw.org>
- Promundo: <http://www.promundo.org.br/>
- La Red Feminista Latinoamericana y del Caribe contra la Violencia Doméstica y Sexual: <http://www.redfem.net>
- Red de Salud de las Mujeres Latinoamericanas y el Caribe: <http://www.reddesalud.org/>
- Take Back the Tech! <http://www.takebackthetech.net/>
- Resursni materijal – zaustavljanje nasilja protiv žena: <http://toolkit.ncjrs.org>
- Biblioteka ljudskih prava Univerziteta u Minesoti: <http://www.l.umn.edu/humanrts>
- Žene Evrope protiv nasilja nad ženama (WAVE): <http://www.wave-network.org/start.asp>
- Žene neće čekati: zaustavljanje HIV-a i nasilja nad ženama sada: <http://www.womenwontwait.org/>
- Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) – Odjel za gender i žensko zdravlje: <http://www.who.int/gender/en>
- Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) – Istraživačka inicijativa o seksualnom nasilju: <http://www.svri.org/>
- Svjetska organizacija protiv torture (OMCT): <http://www.omct.org/index.php?id=EOL&lang=eng&PHPSESSID=e45340d721990d5517ed74be36014303>

Translation provided by Aleksandra Petrić, United Women Banja Luka

<http://www.unitedwomenbl.org>

Centar za globalno liderstvo žena

Rutgers University, 160 Ryders Lane, New Brunswick, NJ 08901-8555 SAD
Telefon (1-732) 932-8782, Faks: (1-732) 932-1180, E-mail: 16days@cwgl.rutgers.edu
Web stranica: <http://www.cwgl.rutgers.edu/16days/home.html>